

Handläggare
Linda Lindblom
Telefon: 08-50822310

Till
Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd
2023-11-30

Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2024-2029

Yttrande till kommunstyrelsen

Förvaltningens förslag till beslut

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Sammanfattning

I stadens budget för 2023 angavs att staden ska revidera programmet för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2018-2023. Det reviderade programmet är framtaget som del i arbetet med stadens mål - *Stockholm är en stad som är tillgänglig för alla oavsett funktionsförmåga, där alla kan vara fullt delaktiga i samhällslivet, utan diskriminering.* Programmet omfattar nio fokusområden som berör stadens nämnder och bolagsstyrelser olika. Genomförandet och uppföljningen av programmet åläggs nämnder och bolagsstyrelser genom arbetet med verksamhetsplaner. Förvaltningen ställer sig positiv till det reviderade Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2024-2029.

Bakgrund

År 2018 fastställde kommunfullmäktige Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2018-2023. Syftet med programmet var att skapa förutsättningar för personer med funktionsnedsättning att vara delaktiga på jämlika villkor i samhället. I stadens budget för 2023 har kommunstyrelsen fått i uppdrag att utarbeta ett förslag till revidering av programmet.

Utvärdering av nuvarande program visade att många är nöjda med programmets i sin helhet och vill behålla nuvarande struktur och innehåll som fortfarande är relevant och i grunden bra. Uppföljningen visade också på att programmet tydliggjort inriktningen för arbetet med funktionshinderfrågorna och varit bra stöd i utvecklingsarbetet. Utvecklingsområden som framkom var att

vissa delar kan struktureras om och göras tydligare. Vid årlig uppföljning av programmet behöver det som görs, synliggöras bättre liksom att integrering i verksamhetsplanering och styrning behöver bli tydligare.

Ärendet

I stadens budget för 2023 angavs att kommunstyrelsen ska revidera programmet. I framtagandet av revideringen har utvärdering av nuvarande program beaktats. Områden som lyfts fram tydligare i revideringen är bland annat barnperspektivet, hur programmet bidrar till stadens arbete med agenda 2030, gruppen äldre, gruppen som enbart har insatser enligt socialtjänstlagen, personer med psykiska funktionsnedsättningar, den särskilda utsattheten för våld och diskriminering samt vikten av ett hälsoperspektiv i arbetet.

Stadens nämnder och bolagsstyrelser ansvarar för att genomföra och förverkliga programmet och ska ske genom verksamhetsplanerna. Dessa ska noga beskriva arbetet med att följa upp programmets fokusområden samt ta fram och följa upp aktiviteter och indikatorer i samråd med sina respektive råd för funktionshinderfrågor. Kommunstyrelsen ansvarar för att ta fram tillämpningsanvisningar till arbetet med verksamhetsplanering inom fokusområdena. Utformningen av indikatorer uppges påverkas av att staden har begränsad tillgång av egen statistik, då funktionshinder inte registreras av integritetsskäl. Därför kan verktyg såsom särskilda enkäter, brukarundersökningar eller fokusgrupper fungera som värdefulla komplement. Även nationella uppföljningar uppges vara användbara.

I förslaget har nuvarande disposition behållits. Anpassning av begrepp och innehåll har skett med utgångspunkt i nationell funktionshinderpolitik och utvärdering av stadens program. Rätten till en fungerande bostad är föreslaget som ett eget fokusområde i det reviderade programmet. Nedan följer en förteckning över programmets fokusområden.

1. Rätten till utbildning och att få det stöd som behövs för att nå kunskapsmålen.
2. Rätten till arbete och försörjning.
3. Rätten att kunna använda Stockholms inne- och utemiljö och garanteras säkerhet i kris.
4. Rätten att ha en fungerande bostad.
5. Rätten till information och kommunikation samt att få tillgång till ny teknik.
6. Rätten till bästa möjliga hälsa.
7. Rätten till individuellt stöd.
8. Rätten till kultur och fritid.
9. Rätten att delta i demokratin.

Ärendets beredning

Ärendet är berett inom avdelningen för funktionsnedsättning och socialpsykiatri. Rådet för funktionshinder gavs möjlighet att yttra sig men kommer svara direkt till kommunstyrelsen. Ärendet informeras i samverkansgrupp den 7 november.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen ställer sig positiv till den revidering som genomförts då fler perspektiv för målgruppen lyfts och förtydligas, exempelvis att vikten av att ha ett hälsoperspektiv i arbetet lyfts fram.

Förvaltningen vill framföra är att programmet är relativt långt och omfattande. Den första delen och den sista (delar som beskriver utgångspunkter, olika utmaningar och begrepp) skulle med fördel kunna kortas och/eller ligga i en bilaga och ingå i stödmaterial kopplats till de tillämpningsanvisningar som tas fram. Detta för att programmet ska vara enklare att ta till sig för nämndens verksamheter.

Under område 7.4, *risken att utsättas för brott och våld ska uppmärksammas och förebyggas*, framkommer att staden ska uppmärksamma den särskilda utsattheten för brott och den ökade risken för våld mot personer med funktionsnedsättning, inklusive barn med funktionsnedsättning som löper ökad risk att utsättas för våld. Stadsdelsförvaltningen saknar en beskrivning av det förebyggande arbetet samt arbetet att stärka personer med funktionsnedsättnings egen förmåga att inte utsättas för välfärdsbrott och bedrägerier.

Stadsdelsnämnden ser att *Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2024-2029* kommer ha en stor betydelse för personer med funktionsnedsättning i stadsdelsnämndsområdet. Nämnden avser att implementera och förankra kommande program i samtliga verksamheter samt sprida genom chefsforum och ledningsgrupper, så att kunskap ökar och vetskap om programmet sprids.

Förvaltningen föreslår att nämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Lee Orberson
Stadsdelsdirektör

Jan Rönnberg
Avdelningsschef

Bilaga

Remissunderlag – Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2024-2029, KS 2023/791

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Lee Orberson, stadsdelsdirektör	2023-11-07
Jan Rönnerberg, avdelningschef	2023-11-06